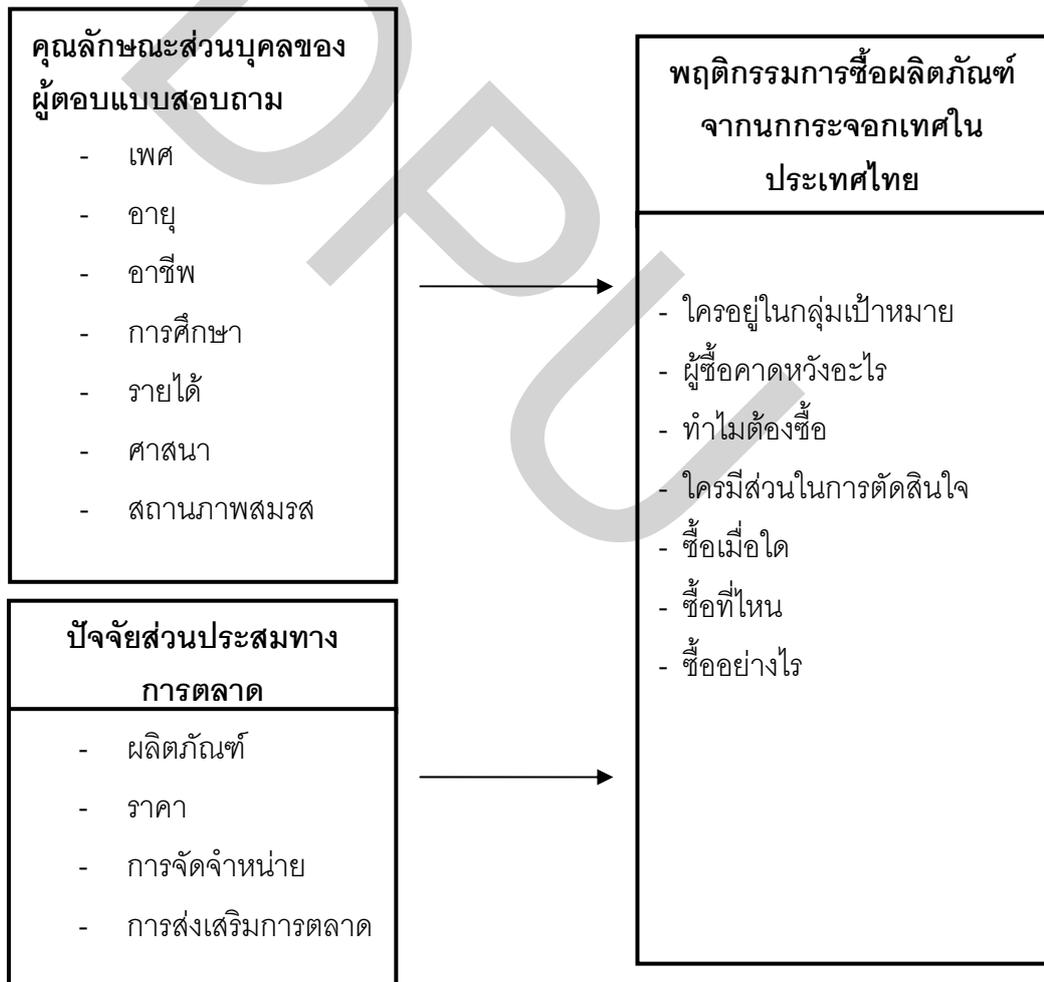

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัย พฤติกรรมในการซื้อผลิตภัณฑ์จากนกกระจอกเทศในประเทศไทย ได้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีลำดับขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 3.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

การกำหนดประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) เป็นผู้บริโภคน้ำมันจากนกกระทาในประเทศไทยที่มีรายได้ขั้นต่ำ 8,000 บาท

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) เลือกมาจากประชากรที่เป็นกลุ่มชนชั้นกลาง (Middle Class) ซึ่งขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้จากตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ Yamane ที่ (Infinity) โดยใช้ค่าความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% จะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 400 คน ที่ขนาดประชากร (N) เท่ากับจำนวนอนันต์ เนื่องจากไม่ทราบจำนวนกลุ่มประชากรว่ามีเท่าไร โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างจากประชากร ที่เป็นผู้บริโภคน้ำมันจากนกกระทาในประเทศไทย ซึ่งเป็นบุคคลชั้นกลางทางสังคม โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง ตามภาคต่างๆในประเทศไทยภาคละ 100 คน (กลาง, ตะวันตกและตะวันออก เหนือ อีสาน ได้) โดยภาคกลางจะรวมกับภาคตะวันตกและตะวันออกเนื่องจากเป็นภาคที่มีจำนวนจังหวัดน้อย รวมทั้งสิ้น 4 ภาค ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 คน ดังนี้

ตารางที่ 3.1 จังหวัดที่เป็นตัวแทนของภาคต่างๆ

ภาคต่างๆ	จังหวัดที่เป็นตัวแทน
กลาง, ตะวันตก และตะวันออก	กรุงเทพมหานคร (100 คน)
เหนือ	เชียงใหม่ (100 คน)
อีสาน	นครราชสีมา (100 คน)
ใต้	สงขลา (100 คน)

การกำหนดเครื่องมือรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือรวบรวมข้อมูล พฤติกรรมในการบริโภคผลิตภัณฑ์จากนกกระทา มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม เรื่อง พฤติกรรมในการซื้อผลิตภัณฑ์จากนกกระทาในประเทศไทย ซึ่งแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา รายได้ ศาสนา สถานภาพสมรส รวมทั้งหมด 10 ข้อ โดยแบ่งประเภทของข้อมูลตามระดับการวัด (Levels of Measurement) ได้ดังนี้

- ระดับนามมาตรา (Nominal scale) เป็นข้อมูลที่มีมาตรวัดเป็นพวก เป็นประเภท เป็นกลุ่ม แต่ไม่สามารถจัดลำดับได้ โดยบอกได้ว่ากลุ่มหนึ่งต่างจากอีกกลุ่มหนึ่งหรือกลุ่มอื่นๆ แต่ไม่

สามารถจัดเรียงลำดับ สูง-ต่ำ ก่อน-หลังได้ (ชัยสิทธิ์ เถลิงมีประเสริฐ, 2537 : 15) ได้แก่ เพศ ศาสนา สถานภาพสมรส อาชีพ เป็นต้น

- ระดับลำดับมาตรา (Ordinal scale) ข้อมูลที่ได้สามารถแบ่งเป็นพวกเป็นกลุ่ม และยังสามารถจัดลำดับได้ด้วย กล่าวคือเป็นการกำหนดสัญลักษณ์ หรือตัวเลขเพื่อชี้ให้เห็นถึงลำดับ, อันดับ 1, 2, 3... แต่ตัวเลขหรือสัญลักษณ์ในมาตรานี้ไม่ได้ชี้ว่ามากกว่ากันเท่าใด และระยะห่างแต่ละหน่วยมักไม่เท่ากัน (ชัยสิทธิ์ เถลิงมีประเสริฐ, 2537 : 16) ได้แก่ รายได้ รสนิยม เป็นต้น

ส่วนที่ 2 ทำการสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมในการบริโภคผลิตภัณฑ์จากนกกระเจกเทศของผู้ที่อยู่ในจังหวัดที่เป็นตัวแทนของภาคต่างๆ ให้เลือกทำเฉพาะในส่วนของผลิตภัณฑ์ที่เคยซื้อ

ส่วนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนผสมทางการตลาด ที่มีผลต่อการซื้อผลิตภัณฑ์จากนกกระเจกเทศ ของผู้ที่อยู่ในจังหวัดที่เป็นตัวแทนของภาคต่างๆ ทั้งหมด 10 ข้อ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ซึ่งก็คือ แบบสอบถาม ก่อนที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ 2 ลักษณะ ดังนี้

1. **ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Validity)** โดยศึกษาจากทฤษฎีต่างๆ และผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

- ศึกษาจากทฤษฎีของพฤติกรรมผู้บริโภค (Consumer Behavior) เช่น ความต้องการและการจูงใจ (Need and motivation) บุคลิกภาพและแนวความคิดส่วนตัว (Personality and self concept) ชั้นทางสังคม (Social class) วัฒนธรรม (Culture) เป็นต้น

- สอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความสมบูรณ์ ครบถ้วน และความเที่ยงตรง ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2. **ความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ (Reliability)** โดยการนำแบบสอบถามที่ได้ไปสอบถามผู้บริโภคที่มีลักษณะเหมือนประชากรจำนวน 30 ชุด เพื่อนำมาคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ด้วยวิธีของครอนบัทซ์ (Cronbach's alpha)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ได้ทำการรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งข้อมูลออกเป็นกลุ่ม ดังนี้

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ตามตัวแทนจังหวัดของภาคต่างๆ ที่ ได้ทำการแบ่งไว้ข้างต้น จำนวน 400 คน และใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลนาน 2 เดือน ตั้งแต่วันที่ 15 เดือนกรกฎาคม 2548 ถึงวันที่ 15 เดือนกันยายน 2548

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้ทำการค้นคว้าจากข้อมูลที่ได้มีผู้รวบรวมไว้แล้ว ได้แก่ ตำรา หนังสือ นิตยสาร บทความทางอินเทอร์เน็ต เอกสารแนบแนว งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สถิติ การนำเข้าและส่งออกผลิตภัณฑ์จากนกกระจอกเทศ ของกรมปศุสัตว์ เป็นต้น

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. การจัดการข้อมูล

- การตรวจสอบความถูกต้องของการตอบแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง สมบูรณ์
- การลงรหัส นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลมาทำการลงรหัส และตรวจสอบการลงรหัสซ้ำอีกครั้งเพื่อป้องกันความผิดพลาดในการคีย์ข้อมูล
- การประมวลผลข้อมูล เป็นการนำข้อมูลที่ได้ผ่านการตรวจสอบการลงรหัสมาทำการคีย์ข้อมูล ลงในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกใช้โปรแกรม SPSS for Windows

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ จะใช้การพรรณนาลักษณะของประชากร (Descriptive statistics) โดยการวิจัยนี้จะใช้ ค่าร้อยละ (Percentage) การแจกแจงความถี่ (Frequency) การวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง (Measure of Central Tendency) ได้แก่ ฐานนิยม (Mode) และค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลด้านพฤติกรรมผู้บริโภค จะทำโดยการวัดความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปร 2 ตัวแปร โดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi – Square), t-test และ f-test